

Subsidiekader basisondersteuning gemeente Alphen-Chaam, gemeente Baarle-Nassau en gemeente Gilze en Rijen 2020 tot en met 2022

1. Aanleiding

Wij willen dat iedereen die in onze gemeenten¹ woont mee kan doen aan de samenleving. We zien dat onze inwoners steeds meer zelf aan zet zijn. Dit willen we bevorderen en ondersteunen.

Als we daadwerkelijk willen dat iedereen mee kan doen, dan vraagt dat inzet van inwoners, vrijwilligers en professionals. Samen kunnen we deze ambitie waarmaken. Daarom willen wij initiatieven die hieraan bijdragen subsidiëren.

In dit subsidiekader beschrijven we welke activiteiten subsidiabel zijn. We bepalen niet hoe de uitvoering eruit moet zien, maar we geven ruimte om te doen wat nodig is om de beschreven doelstellingen en maatschappelijke resultaten te behalen.

2. Afbakening

Onder **basisondersteuning** verstaan wij de **ondersteuning** die gericht is op het versterken van de sociale **basis** in de gemeenten en de (lichte) **ondersteuning** die als **basisvoorziening** voor alle inwoners beschikbaar is zonder verwijzing of indicatie².

De activiteiten in de basisondersteuning zijn terug te voeren op:

- Presentie ('er zijn', dichtbij en toegankelijk, er-op-af, kennen en gekend worden)
- Preventie
- Signalering
- Passende hulp en ondersteuning

3. Subsidiepartijen

In voorgaande jaren hebben we jaarlijks subsidie voor activiteiten in de basisondersteuning verleend aan Contour de Twern, MEE West-Brabant, IMW Breda en IMW Tilburg. Om te komen tot meer continuïteit en samenwerking stellen we nu het subsidiekader voor meerdere jaren vast. Het subsidiekader 2020-2022 bieden wij actief aan bij de organisaties die op dit moment in de gemeenten actief zijn. Dit sluit niet uit dat ook andere organisaties subsidie kunnen aanvragen voor activiteiten die passen binnen dit kader.

4. Onze ambitie: het beoogde maatschappelijk effect

Wij willen dat iedereen, van jong tot oud, in onze gemeenten mee kan doen op alle leefgebieden. Concreet betekent dit dat we streven naar:

- *Prettig wonen in leefbare kernen*

Onze ambitie is dat elke inwoner woont op een manier die bij hem/haar past en op een plaats waar hij/zij zich thuis voelt en dat inwoners zich voor elkaar inzetten.

---

¹ De gemeenten = de gemeente Alphen-Chaam, de gemeente Baarle-Nassau en de gemeente Gilze en Rijen

² De maatwerkondersteuning vanuit de Jeugdwet, Wmo en Participatiewet, waarvoor inwoners een beschikking nodig hebben, valt dus buiten dit subsidiekader

- *Financiële redzaamheid*
Onze ambitie is dat elke inwoner verantwoord kan rondkomen van zijn/haar inkomen en dat zijn/haar financiën in balans zijn voor zowel de korte als lange termijn.
- *Kansrijke en veilige thuissituatie*
Onze ambitie is dat elke inwoner een prettige en veilige thuissituatie heeft. Elk kind kan veilig en gezond opgroeien en zich ontwikkelen.
- *Zinvolle daginvulling*
Onze ambitie is dat elke inwoner een prettige invulling van zijn/haar dag heeft en naar vermogen een bijdrage levert aan de maatschappij. Elke inwoner heeft sociale contacten.
- *Fitte en veerkrachtige inwoners*
Onze ambitie is dat elke inwoner een positieve (lichamelijke en geestelijke) gezondheid ervaart en het vermogen heeft om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan en om zoveel mogelijk eigen regie te voeren.

5. De opgaven

De beschreven ambities zijn onvoldoende concreet om het al dan niet subsidiabel zijn van activiteiten op te kunnen toetsen. Daarom hebben we deze vertaald in twee opgaven, die wij in onze gemeenten zien. We zijn ons ervan bewust dat we ons hierbij baseren op de aanname dat werken aan onderstaande opgaven zal bijdragen aan realisatie van de ambities.

a. Het versterken van de lokale kracht en de sociale basis in de gemeenten

We streven naar buurten en wijken waar het prettig wonen en leven is. Waar meedoen, iedereen naar vermogen, bovenaan staat en waar mensen zich inzetten voor elkaar. Eigen regie en eigenaarschap staan centraal. Dit vraagt om een andere mindset in de samenleving en een sterke sociale basis waar mensen elkaar kennen en met elkaar verbonden zijn.

We willen ondersteuningsvragen normaliseren en werken aan acceptatie. Het leven is niet maakbaar, niemand is perfect. Voor acceptatie en begrip is geen diagnose nodig, met hulpverlening kan niet alles opgelost worden. Vragen en problemen horen erbij. Een belangrijk onderdeel hiervan is het stimuleren van dialoog tussen inwoners en het versterken van informele netwerken.

De basisondersteuning heeft een belangrijke rol in het bestendigen, ondersteunen, versterken en waar mogelijk uitbouwen van de energie, kracht en kunde van inwoners. Professionals in de basisondersteuning nemen niet over, maar sluiten aan bij wat inwoners zelf en met elkaar kunnen organiseren (de lokale kracht). We denken hierbij bijvoorbeeld aan het aanjagen en ondersteunen van bewonersinitiatieven, het koppelen van inwoners met een hulpvraag aan “actieve inwoners”, het organiseren van lotgenotencontact en het ondersteunen van mantelzorgers en van vrijwilligers die zich inzetten voor de gemeenschap.

b. Het ondersteunen van inwoners van de gemeenten die (nog) niet mee kunnen doen

Veel inwoners doen op eigen kracht mee. Inwoners die (even) niet (meer of nog niet) zelf kunnen meedoen, kunnen rekenen op hulp en ondersteuning. Doel is het vergroten van de zelfredzaamheid en eigen regie van inwoners op alle leefgebieden.

Wij vinden het belangrijk dat ondersteuning laagdrempelig is en aandacht heeft voor inwoners die niet zelf een ondersteuningsvraag stellen.

We willen geleidelijk een verschuiving van inzet van subsidiemiddelen realiseren: minder subsidie ten behoeve van het ondersteunen bij individuele hulpvragen (b) en meer subsidie voor het versterken van de sociale basis in de gemeenten (a).

6. Lokale context

De concrete inzet van basisondersteuning dient aan te sluiten bij de lokale vraagstukken in de gemeenten. Dit vraagt om oog te hebben voor de eigenheid van elk van de gemeenten en de kernen die daartoe gerekend worden. Van professionals in de basisondersteuning wordt verwacht dat zij in contact staan met inwoners en andere betrokkenen (vrijwilligers en beroepskrachten) om de lokale vraag scherp in beeld te krijgen en te houden.

Dit betekent dat de basisondersteuning in de drie gemeenten, maar ook per kern of wijk van een gemeente er anders uit kan zien (zowel inhoudelijk als wijze van uitvoering). Dit vraagt om een integrale, gebiedsgerichte aanpak.

Deze aanpak dient te worden beschreven in een uitvoeringsplan.

7. Samenwerking

- a) Het zoeken van verbinding en samenwerken vraagt inzet van alle betrokken beroepskrachten. Activiteiten die nodig zijn om deze inzet mogelijk te maken worden niet afzonderlijk gesubsidieerd, maar dienen te worden opgenomen in het gezamenlijke uitvoeringsplan.
- b) Inwoners en vrijwilligers zijn belangrijke samenwerkingspartners om te betrekken in de uitvoering met oog voor de meerwaarde van ervaringsdeskundigheid.
- c) Goede basisondersteuning vraagt om diversiteit in kennis en kunde. Om dit te borgen dient te worden samengewerkt met andere (lokale) organisaties. De samenwerking tussen de professionals in de basisondersteuning dient een open karakter te hebben, waardoor andere betrokkenen eenvoudig kunnen aansluiten.
- d) In het jaarlijkse uitvoeringsplan (zie artikel 14) dient de wijze van samenwerken met de volgende partijen te worden beschreven:
  - Vluchtelingenwerk en sportcoaches (voor de 3 gemeenten),
  - GGD West-Brabant, Het Trefpunt en "Effe Buurten" in Alphen-Chaam,
  - GGD West-Brabant en dienstencentrum Ulicoten in Baarle-Nassau,
  - GGD Hart van Brabant, VIPvoorelkaar, Novadic-Kentron, Indigo, Lokaal Steunpunt Mantelzorg en Waygroup voor de gemeente Gilze en Rijen.

8. Communicatie en bereikbaarheid

Om de in dit subsidiekader genoemde ambities te kunnen realiseren is het belangrijk dat inwoners met een ondersteuningsvraag de basisondersteuning weten te vinden en vice versa. Daarom vinden we de volgende randvoorwaarden noodzakelijk:

- a) Professionals van de basisondersteuning zijn aanwezig op plaatsen waar inwoners hen kunnen ontmoeten in alle kernen van de gemeenten;
- b) In iedere gemeente is er een fysieke locatie waar "zoekende inwoners" binnen kunnen lopen met een ondersteuningsvraag;
- c) Er is een gezamenlijk telefoonnummer en e-mailadres per gemeente, waar inwoners in contact kunnen komen met de basisondersteuning in hun gemeente;
- d) Er is een gezamenlijke, herkenbare communicatiestijl en -aanpak;
- e) De basisondersteuning is goed vindbaar op de digitale sociale kaarten in de gemeenten (www.onsalphen-chaam.nl, www.zorgklikgilzerijen.nl, Baarle-Nassau nog in ontwikkeling). De organisaties leveren daarvoor actief input aan.
- f) De basisondersteuning profileert zich actief in lokale media en op andere communicatiekanalen.

9. Kwaliteitseisen

Als voorwaarde voor subsidieverlening stellen we de volgende kwaliteitseisen.

- a) Voor beroepskrachten die basisondersteuning bieden:
  - bij indienstreding of aanvang van werkzaamheden overleggen zij een verklaring omtrent gedrag,
  - zij handelen volgens de Wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling,
  - voor de beroepsgroep geldend opleidingsniveau en eventuele beroepsregistratie.
- b) Voor vrijwilligers die worden ingezet in de basisondersteuning:
  - bij aanvang van werkzaamheden overleggen zij een verklaring omtrent gedrag,
  - zij zijn op de hoogte van het bestaan van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en schakelen bij een “niet pluis gevoel” met een beroepskracht.
- c) De wettelijk bepaalde onafhankelijkheid van cliëntondersteuning ten aanzien van besluitvorming over toekennen van voorzieningen moet geborgd zijn. Concreet betekent dit dat medewerkers die inwoners toeleiden naar passende hulp en ondersteuning of die zelf hulp en ondersteuning bieden niet de rol van onafhankelijk cliëntondersteuner kunnen vervullen.

10. Bijsturen gedurende de subsidieperiode

Het uitvoeringsplan is gebaseerd op de huidige context. Deze is niet statisch. Om in te kunnen spelen op veranderingen moet er ruimte zijn om bij te sturen op het gezamenlijke uitvoeringsplan.

De gemeenten organiseren hiervoor minimaal ieder kwartaal een beleidstafel voor alle subsidiepartijen.

Aan de beleidstafel wordt de voortgang van het uitvoeringsplan besproken. De subsidiepartijen voeren de regie op de uitvoering en dragen verantwoordelijkheid voor de voortgang. Aan de beleidstafel rapporteren zij hierover.

Daarnaast worden actuele ontwikkelingen besproken, die van invloed zijn op het uitvoeringsplan van de betrokken partijen en daaruit voortvloeiend op het behalen van de beoogde resultaten en/of bijstellen van prioriteiten.

De actuele ontwikkelingen kunnen lokaal van aard zijn, bijvoorbeeld signalen vanuit de samenleving en/of politiek/bestuurlijk. Het kunnen ook regionale en/of landelijke ontwikkelingen zijn, die van invloed zijn op de lokale context zoals gewijzigde wetgeving.

Uitgangspunt is dat ontwikkelingen die gevolgen hebben voor het uitvoeringsplan van partijen aan de beleidstafel worden besproken.

Als één van de gesubsidieerde partijen aanvullend een innovatiesubsidie wil aanvragen, wordt dit vooraf aan de beleidstafel besproken.

Omdat er op dit moment nog geen beleidstafel is, beschrijven wij in bijlage 1 de relevante aandachtspunten met betrekking tot de huidige lokale context.

11. Juridisch kader

Dit subsidiekader vormt een aanvulling op het gestelde in het lokale subsidiebeleid van de gemeenten.

Alphen-Chaam

Op dit subsidiekader zijn de bepalingen van de Algemene subsidieverordening Alphen-Chaam 2017 en de Nadere regels subsidies Sociaal Domein van toepassing, met uitzondering van de aanvraagtermijn³. Met dit subsidiekader wordt nader invulling gegeven aan artikel 7.1 sub a en artikel 7.2 lid 1 van de Nadere regels subsidies Sociaal Domein.

Baarle-Nassau

Op dit subsidiekader zijn de bepalingen van de Subsidieverordening welzijn 2014 en de Beleidsregels welzijnssubsidies 2014 van toepassing, met uitzondering van de aanvraagtermijn⁴.

Gilze en Rijen

Op dit subsidiekader zijn de bepalingen van de Algemene subsidieverordening Gilze en Rijen 2016 en de Nadere regels Sociaal Domein 2016 van toepassing, met uitzondering van de aanvraagtermijn⁵. Met dit subsidiekader wordt nader invulling gegeven aan artikel 2.1 lid 1 sub c, d van de Nadere regels Sociaal Domein 2016.

12. Subsidieplafond

a) Voor de subsidie is per gemeente een subsidieplafond vastgesteld voor het jaar 2020:

- Alphen-Chaam: € 353.910
- Baarle-Nassau: € 307.925
- Gilze en Rijen: € 1.216.583

b) In deze bedragen is rekening gehouden met een geleidelijke afbouw van taken op gebied van schuldhulpverlening door IMW Tilburg en IMW Breda.

Vanaf 2021 worden de subsidieplafonds in dit kader verder verlaagd met de volgende bedragen:

- Alphen-Chaam: € 18.844
- Baarle-Nassau: € 5.950
- Gilze en Rijen: € 67.000

c) De subsidieplafonds worden in 2021 en 2022 jaarlijks verhoogd ten behoeve van compensatie van de loonkostenindexering. We sluiten aan bij de loonkostenontwikkeling in de cao Welzijn en Maatschappelijke dienstverlening. We baseren deze op de opgave in de VNG ledenbrief (jaarlijks medio juli).

13. Termijn en wijze van indienen van de aanvraag

a) Een subsidie voor basisondersteuning kan alleen worden aangevraagd voor de periode 2020 tot en met 2022.

b) De aanvraag dient uiterlijk 13 november 2019 te zijn ingediend bij de gemeenten.

Het subsidieverzoek inclusief bijlagen kan per mail worden ingediend via subsidies@alphen-chaam.nl, subsidies@baarle-nassau.nl en subsidies@gilzerijen.nl.

---

³ In de Algemene subsidieverordening Alphen-Chaam is bepaald dat subsidieaanvragen die betrekking hebben op het kalenderjaar 2020 voor 1 oktober 2019 moeten worden ingediend.

⁴ In de Subsidieverordening Baarle-Nassau is bepaald dat subsidieaanvragen die betrekking hebben op het kalenderjaar 2020 voor 1 juni 2019 moeten worden ingediend.

⁵ In de Algemene subsidieverordening Gilze en Rijen is bepaald dat subsidieaanvragen die betrekking hebben op het kalenderjaar 2020 voor 1 oktober 2019 moeten worden ingediend.

- c) De gemeenten verlenen de subsidie(s) voor 3 jaar, onder voorbehoud van goedkeuring van de betreffende gemeentebegrotingen door de gemeenteraden.
- d) Bij het indienen van een aanvraag om subsidieverlening op grond van dit kader dient een uitvoeringsplan 2020 per gemeente te worden overgelegd. Het uitvoeringsplan is een schriftelijk stuk dat:
  - door alle uitvoerende organisaties gezamenlijk is opgesteld en waarbij inwoners en andere lokale samenwerkingspartners zijn betrokken bij de totstandkoming;
  - zo concreet mogelijk beschrijft welke inzet de organisaties in 2020 per gemeente willen doen, hoe deze bijdraagt aan de beoogde resultaten en past binnen de gestelde randvoorwaarden.
  - waar concrete beschrijving van de inzet nog niet mogelijk is, het proces beschrijft dat de organisaties willen gaan doorlopen om de benodigde inzet te gaan concretiseren.
- e) Voor 2021 en 2022 wordt tevens een jaarlijks uitvoeringsplan opgesteld door de betrokken organisaties op basis van dit subsidiekader en eventuele aandachtspunten vanuit de beleidstafels. Dit plan wordt uiterlijk 1 oktober voorafgaand aan het jaar waarop de uitvoering betrekking heeft bij de gemeenten ingediend en wordt besproken aan de beleidstafel.
- f) De partijen maken onderling afspraken over sturing en monitoring van de uitvoeringsovereenkomst, waaronder het aanwijzen van een aanspreekpunt voor de gemeenten. De gemeenten zorgen ook voor één ambtelijk aanspreekpunt.
- g) De gemeenten betalen de subsidies uit aan de betrokken organisaties op basis van het jaarprogramma 2020. Bij gewijzigde inzet van de organisaties in volgende jaren, dienen zij tot onderlinge verrekening te komen.
- h) Daarnaast dient de aanvraag een begroting 2020 te bevatten, waarin wordt onderbouwd welk subsidiebedrag per gemeente nodig is. De begroting dient alle kosten die gemeoid zijn met de uitvoering van het uitvoeringsplan te bevatten, waaronder personeelskosten, coördinatiekosten, materiaalkosten, huisvestingskosten, communicatiekosten, etc.
- i) De budgetten van de gemeenten zijn niet gelijk. Dat heeft te maken met verschillen in schaalgrootte, het lokale ambitie niveau en lokale inrichtingskeuzes. In uw subsidieaanvraag en het uitvoeringsplan per gemeente komen consequenties voor de uitvoering tot uitdrukking.

14. Monitoring en verantwoording

- a) De gesubsidieerde partij(en) leggen na afloop van ieder kalenderjaar schriftelijk verantwoording af. Daarvoor dienen zij uiterlijk 1 mei van het jaar volgend op het jaar waarop de verantwoording betrekking heeft de volgende stukken in:
  - een inhoudelijk verslag, waarin wordt beschreven welke resultaten zijn behaald en hoe de geleverde inzet daaraan heeft bijgedragen. Het inhoudelijk verslag is een gezamenlijke rapportage van de gesubsidieerde partij(en).
  - een financieel verslag, waaruit blijkt hoe de subsidiemiddelen zijn besteed. Als uit het financieel verslag blijkt dat de subsidiemiddelen in een gemeente niet volledig zijn besteed, maar de gevraagde resultaten zijn wel behaald, dan mogen deze middelen worden behouden. Voorwaarde is dat deze middelen alsnog ingezet worden ten behoeve van de inwoners van de betreffende gemeente. Deze inzet moet worden geconcretiseerd in het volgende uitvoeringsplan voor de betreffende gemeente.

Of de gevraagde resultaten zijn behaald wordt door de gemeenten beoordeeld op basis van het inhoudelijke verslag.

- een accountantsverklaring, waaruit blijkt dat subsidiemiddelen rechtmatig zijn besteed.
- b) Ten behoeve van de monitor sociaal domein rapporteren de gesubsidieerde partijen jaarlijks over output op cliëntniveau. Deze rapportage dient uiterlijk 1 mei van het jaar volgend op het jaar waarop de rapportage betrekking heeft te worden ingediend. In de rapportage geven de partijen inzicht in:
- de cliënttevredenheid (hoe tevreden is de inwoner met zijn / haar ondersteuning?);
  - het aantal individuele vragen, de inhoud van gestelde ondersteuningsvragen (op welk leefgebied) en de doelrealisatie (in welke mate is de inwoner geholpen met de geboden ondersteuning?). Hiervoor hanteren de kernpartners de volgende vragen, die aan het begin en einde van ieder individueel traject (individueel of in groepsverband) worden gesteld:
    - o Schaalvraag aan begin en eind traject:
      - a. over hulpvraag: (bijv. hoe goed gaat het op gebied van < leefgebied>)
      - b. over kwaliteit van leven: (bijv. welk punt geeft u uw leven)
    - o Wat heeft het verschil gemaakt?
    - o Hoe verder na dit traject? (geïndiceerde hulp, basisondersteuning, vrijwillig, netwerk, zelf)

De bevindingen worden geregistreerd in de systemen van de partners. Soms is niet duidelijk wanneer een traject eindigt. Dat nemen we als gegeven aan. We accepteren dat we niet 100% van de trajecten in beeld zullen krijgen in de monitor. De verwachting is dat dit voor het totaalbeeld weinig invloed heeft.

- versterken van de sociale basisstructuur (de organisaties kunnen hier vertelbaar op verantwoorden).

Bijlage 1: aandachtspunten lokale context 2020

Vanuit de bredere beleidsaanpak op de diverse leefgebieden zien wij de volgende aandachtspunten.

a) Algemeen

Asielstatushouders (prioritaire doelgroep)

Het bereiken van asielstatushouders met een ondersteuningsvraag is een speerpunt. In de gemeenten worden op basis van een taakstelling vanuit de rijksoverheid en gezinshereniging asielstatushouders gehuisvest. Duurzame participatie en integratie in de lokale samenleving van deze nieuwe inwoners is het uiteindelijke doel.

De gemeenten zetten in op een vroegtijdige, doorlopende en integrale aanpak op alle terreinen die hieraan bijdragen, zoals onderwijs, (vrijwilligers)werk en zorg.

Professionals in de basisondersteuning kunnen hieraan bijdragen door te signaleren welke asielstatushouders extra ondersteuning nodig hebben en hen actief te betrekken bij activiteiten die bijdragen aan meedoen. Een outreachende aanpak is belangrijk om deze doelgroep te bereiken. Indicatief moet voor de gemeenten jaarlijks rekening gehouden worden met ongeveer 60 te huisvesten asielstatushouders (taakstelling 2020: 16 in Alphen-Chaam, 11 in Baarle-Nassau en 32 in Gilze en Rijen). Uiteraard gelden onze ambities ten aanzien van duurzame participatie en integratie niet alleen voor nieuwe asielstatushouders, maar ook voor asielstatushouders die al eerder in de gemeenten zijn gaan wonen.

Aandachtspunten voor de uitvoering van de basisondersteuning:

- gebruik maken van sleutelpersonen (<https://www.pharos.nl/sleutelpersonen/>), vooral bij opvoedondersteuning;
- cultuursensitief werken. Daar waar mogelijk inzet van anderstalige hulpverleners, anders gebruiken van tolken inzet;
- samenwerking met Vluchtelingenwerk, vooral ten behoeve van signalering van ondersteuningsvragen.

Psychische kwetsbaarheid (prioritaire doelgroep)

Wij signaleren dat meer inwoners met psychische problematiek (langer) thuis blijven wonen. In 2018 heeft een werkgroep bestaande uit professionals basisondersteuning en gemeenten uitgewerkt hoe de hiervoor benodigde expertise georganiseerd kan worden. We vinden het belangrijk dat dit in 2020 wordt voortgezet en dat wordt gestart met de uitvoering. De activiteiten vanuit de basisondersteuning moeten aansluiten bij wat er al beschikbaar is op lokaal en regionaal niveau. In het regionale Programma van Eisen collectieve preventie GGZ en Verslavingszorg van Hart van Brabant is beschreven welke inzet vanuit Indigo en Novadic-Kentron ingezet kan worden in de gemeente Gilze en Rijen.

De gemeenten hebben budgetten in hun begroting gereserveerd om deskundigheid op het gebied van psychische kwetsbaarheid te vergroten en toe te voegen. We voeren een pilot uit om conclusies te trekken over hoe deze deskundigheid in de gemeenten het beste kan worden geborgd (pilot Wijk GGD-er). In 2020 vindt besluitvorming plaats over inbedding en borging.

Aandachtspunten voor de uitvoering van basisondersteuning:

- er is behoefte aan een vorm van ondersteuning voor mensen met een psychische kwetsbaarheid waarin ontmoeting centraal staat en gecombineerd wordt met informatie en advies en/of activiteiten.

Lokale sportakkoorden

Bewegen kan een goed middel zijn, om diverse effecten en doelstellingen te behalen. De lokale sportakkoorden van de gemeenten geven inzicht in activiteiten en doelstellingen, waarop de komende jaren vanuit de lokale samenlevingen wordt ingezet. Hier kan de basisondersteuning bij aansluiten en gebruik van maken.

b) Prettig wonen in leefbare kernen

Aandachtspunten voor de uitvoering van de basisondersteuning:

Met betrekking tot vrijwilligers

1. Bevorderen vrijwillige inzet (vinden, verbinden, binden)
2. Versterken sociale verbanden in de dorpskernen op straat, buurt of wijkniveau
  - a. Netwerken versterken ('Goede bureu')
  - b. Ondersteunen inwoners met ideeën en initiatieven
3. Aansluitend op bestaande ambities zoals beschreven in *'Met elkaar, voor elkaar! Structurele basisondersteuning voor inwoners Gilze en Rijen'*, *'Door te verbinden doet iedereen mee!' van Het Trefpunt Alphen-Chaam* en *'Plan van Aanpak vrijwillige inzet Baarle-Nassau 'Samen aan de slag'*.
4. Voor de gemeente Gilze en Rijen: samenwerking met VIPvoorelkaar.

Met betrekking tot mantelzorgers

1. Jonge mantelzorgers. Het mantelzorgen heeft vaak grote impact op hun leven, maar meestal zijn ze (nog) niet in beeld.
2. Uitvoering mantelzorgcompliment gemeente Alphen-Chaam.

Met betrekking tot eenzaamheid

1. Een aanpak voor het signaleren en aanpakken van (verborgen) eenzaamheid.

Met betrekking tot inclusieve samenleving

1. Aandacht voor inclusieve samenleving – fysieke en maatschappelijke toegankelijkheid van activiteiten

c) Financiële redzaamheid

Bij steeds meer ondersteuningsvragen spelen financiën een rol. De druk op individuele ondersteuning door beroepskrachten bij financiële problemen neemt toe. Meer inzet op preventie en inzet van vrijwilligers en ervaringsdeskundigen is nodig. Zo kunnen beroepskrachten effectiever worden ingezet. Bovendien kan de inzet van vrijwilligers en het sociaal netwerk leiden tot duurzamere oplossingen.

1. (Door) ontwikkeling van laagdrempelige inloop en informele hulp bij 'vragen over geldzaken'.
2. Bijdragen aan (ontwikkeling) van aanpak Vroeg-er-op-af (in eerste instantie voor GR).
3. Stimuleren van het gebruik van beschikbare fondsen.

Daarnaast zijn er actuele ontwikkelingen in de gemeenten ten aanzien van het beleid rondom financiële redzaamheid, die we willen benoemen:

1. De gemeenten maken momenteel afspraken met een nieuwe partij in het kader van schuldhulpverlening en kredietverstrekking. Deze partij is uiteraard een belangrijke samenwerkingspartner van de basisondersteuning rondom financiële redzaamheid. Zodra de aanbesteding is afgerond informeren wij u over de uitkomsten en starten we met de implementatie. Hier betrekken we u bij.
2. We voeren op dit moment 2 trajecten uit in de gemeente Gilze en Rijen die van invloed kunnen zijn op beleid en uitvoering rondom financiële redzaamheid:
  - smart start (design sessies in september/ oktober)
  - collegeonderzoek effectiviteit armoede beleid (resultaten verwacht in september)De resultaten, aanbevelingen en besluiten hierover zijn mogelijk van invloed op de basisondersteuning. Deze zullen daarom met u worden gedeeld via de beleidstafel.

d) Kansrijke en veilige thuissituatie

Alle basisondersteuning voor jeugdigen en gezinnen in de gemeenten maakt integraal onderdeel uit van dit subsidiekader. Het gaat om activiteiten die zijn gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid en eigen regie van jeugdigen en gezinnen, het leren hanteren van gedrag, het versterken van opvoedvaardigheden en het creëren van goede pedagogische omstandigheden in het gezin.

Basisondersteuning voor jeugdigen en gezinnen bestaat uit:

- Collectieve preventie: het verzorgen van trainingen en voorlichting over verschillende thema's. Welke thema's worden opgenomen in het uitvoeringsplan basisondersteuning is afhankelijk van de behoeften van (pleeg)ouder(s) en verzorger(s) en jeugdigen in de buurten en wijken. Dit betekent dat het wenselijk is om deze vragen op te halen en te inventariseren. Hierbij zijn ook de gemeenten te betrekken partijen, omdat wij vanuit onze toegangstaken tot de specialistische jeugdhulp ook inzicht hebben in de lokale vraagstukken.
- Individuele preventie: informatie en advies geven aan jeugdigen, (pleeg)ouder(s) en verzorger(s), netwerk en andere vrijwilligers/professionals.
- Lichte ondersteuning: bieden van kortdurende ondersteuning⁶ aan jeugdigen en/of (pleeg)ouder(s) en/of verzorger(s) gericht op het verminderen, stabiliseren of leren omgaan met opvoed- en opgroei problemen.
- Talentontwikkeling: het is belangrijk dat kinderen stevig in hun schoenen staan, voor zichzelf op kunnen komen en hun talenten kunnen ontwikkelen.

Beleidsmatige uitgangspunten en ontwikkelingen:

- Eén van onze doelstellingen is het normaliseren van opvoed- en opgroevragen. Een belangrijk onderdeel hiervan is het stimuleren van dialoog over opvoeden en opgroeien en het versterken van informele netwerken rondom gezinnen.
- We hanteren het uitgangspunt "vrijwillig waar het kan, professioneel waar het moet".
- Samenwerking met organisaties gericht op onderwijs en ontwikkeling vinden wij belangrijk. Vanuit dat contact kan de basisondersteuning inspelen op vraagstukken die op school leven,

---

⁶ Als richtlijn hanteren we 4 – 8 gesprekken

bijvoorbeeld met collectief aanbod of door het snel organiseren van de juiste ondersteuning bij individuele vragen. Voor een aantal scholen in Gilze en Rijen wordt op dit moment een schoolprofiel opgesteld door de GGD Hart voor Brabant. Deze profielen geven inzicht in de populatie van de school / locatie en zijn daarmee ook een informatiebron voor de basisondersteuning.

- Belangrijk is dat de basisondersteuning gezamenlijk voldoende expertise in huis heeft om de meest belangrijke (o.b.v. prevalentie en urgentie) opvoed- en opgroevragen te kunnen oppakken. Aanvullend kan hiervoor worden samengewerkt met andere partijen (op basis van expertise of soort activiteit)⁷.
- De (keten)samenwerking rondom jeugdigen en gezinnen in de gemeenten is zodanig georganiseerd dat eenvoudige opvoed- en opgroevragen direct (lees: met zo min mogelijk tussenkomst van het Sociaal Team) worden opgepakt door de basisondersteuning. Daarmee verschuift de focus van 'afschalen wanneer het kan, naar opschalen wanneer dat moet/ nodig is'. Het is belangrijk dat de basisondersteuning aanwezig en bereikbaar op is 'sleutelplaatsen': vindplaatsen van jeugdigen en/of (pleeg)ouder(s) en verzorger(s), zoals scholen, kinderopvang, buurthuizen en sportverenigingen. Wanneer het oplossen van de hulpvraag langdurig en complex is of dreigt te worden wordt opgeschaald naar / via het Sociaal Team van de gemeente.
- Tot 2020 is de basisondersteuning rondom opvoeden en opgroeien in Alphen-Chaam en Baarle-Nassau geen onderdeel geweest van het subsidiekader basisondersteuning. Vanaf 2020 is dat wel het geval. Uiteraard blijft het daarbij mogelijk om in verband met inhoudelijke, organisatorische en/of efficiencyvoordelen hierbij (op onderdelen) samenwerking te zoeken met CJG Breda.

e) Zinvolle daginvulling

Het uitvoeren of meedoen aan ontmoeting en activiteiten die betekenis geven aan je leven draagt in belangrijke mate bij aan 'meedoen en erbij horen'.

We vinden het daarom belangrijk om mensen te ondersteunen die dat niet op eigen kracht kunnen realiseren.

Specifiek aandachtspunt voor de uitvoering:

- activiteiten die bijdragen aan ontmoeting in combinatie met activering, educatie en/of empoweren.
- laaggeletterdheid, waaronder bijdragen aan de pilot "Taalkracht".

f) Fitte en veerkrachtige inwoners

- De ondersteuning van inwoners, die langdurig / herhaaldelijk ondersteuning nodig hebben vraagt aandacht. We zien dat deze ondersteuningsbehoefte soms intensief is (bijvoorbeeld bij life events) en later weer minder intensief. Toch blijven deze inwoners kwetsbaar en is er risico op terugval. Het is nodig om vinger aan de pols te houden bij deze huishoudens en waar nodig een steuntje in de rug bieden. Als intensieve ondersteuning nodig is, moet deze tijdig worden ingeschakeld. Het bieden van ondersteuning aan huishoudens die in beeld komen doordat zij overlast veroorzaken in hun omgeving maakt hier onderdeel van uit.
- Activiteiten gericht op herstel (mentale gezondheid).

---

⁷ Een overzicht van educatief / informatief aanbod bij andere jeugdpartners in de gemeenten wordt door de gemeenten beschikbaar gesteld